

T.C.

İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ

TIP FAKÜLTESİ

FİZİKSEL TIP VE REHABİLİTASYON STAJ REHBERİ

2018 - 2019

FİZİKSEL TIP VE REHABİLİTASYON STAJI

STAJIN TANITIMI

Fiziksel tıp ve rehabilitasyon, kas-iskelet sistemi ve sinir sistemi hastalıkları, yaralanmaları, ağrılı sendromlar ve/veya diğer fiziksel yetersizlik ve engellilik hallerinin değerlendirilmesi, tedavisi ve bakımının koordinasyonu ile ilgilenen bir anabilim dalıdır. İlk hedefi ise, erişkin veya çocuk hasta grubunda, doğuştan yada edinsel yetersizlik ve engellilik durumlarında, bireyin fiziksel işlevlerini en üst düzeye ulaşmasının sağlanması ve ağrının tedavisidir.

Eğitim Dönemi	Dönem V
Staj Süresi	2 Hafta
Eğitim Yeri	Medipol Üniversite Hastanesi
Eğiticiler	• Prof. Dr. Ahmet Salim GÖKTEPE • Doç. Dr. Demet UÇAR • Doç. Dr. Aylin REZVANİ • Dr. Öğretim Üyesi Mehmet AĞIRMAN • Dr. Öğretim Üyesi Arzu DİNÇ • Uzm. Dr. Didem SEZGİN ÖZCAN • Uzm. Dr. Özgül BOZKURT • Uzm. Dr. Sena TOLU
Eğitim Sorumlusu	• Doç. Dr. Aylin REZVANİ

FİZİKSEL TIP VE REHABİLİTASYON STAJI AMACI

Erişkin ve çocuk hasta grubunda sıkça rastlanan ve önemli morbidite ve mortalite nedeni olan kas-iskelet sistemi ve sinir sistemi hastalıklarını bilen, birinci basamak sağlık hizmeti sırasında bu hastalıkların UÇEP öğrenim düzeylerine paralel tanı ve tedavisi ile acil müdahaleyi gerçekleştirebilen, gerektiğinde üst basamak kuruma yönlendirebilen, korunma yolları ve risk faktörleri ile ilgili danışmanlık verebilen, güncel literatürü takip eden, bilimsel düşünen ve her aşamada etik kurallara uygun davranan hekimler yetiştirmektir.

ÖĞRENİM HEDEFLERİNİN PROGRAM YETERLİLİKLERİ VE TEMEL ROLLERLE İLİŞKİLENDİRİLMESİ

ÖĞRENİM HEDEFİ	İLGİLİ PROGRAM YETERLİLİKLERİ	TEMEL ROL	TEPDAD GENEL HEKİMLİK BECERİLERİ
		R1- Tıp Doktoru R2-Ekip Çalışanı R3-İletişimci R4-Lider R5-Sağlık Savunucusu R6-Bilim İnsanı R7-Profesyonel	GH1- Analitik Ve Eleştirel Düşünme GH2-Klinik Sorgulama-Akıl Yürütme GH3-Problem Çözme GH4-Bilgiye Ulaşma Ve Kullanma GH5-Yaşam Boyu Öğrenme GH6-İletişim Ve Ekip Çalışması
Kas-iskelet sistemi ve sinir sistemi ile ilgili anatomi ve fizyoloji bilgilerini hatırlar.	PY1	R1	
Etkili iletişim yollarını kullanarak aldığı anamnez, fizik muayene ve tetkikler ile kas iskelet ve sinir sistemi hastalıklarında ayırıcı tanı listesi oluşturur.	PY1, PY6, PY11, PY14	R1, R3, R7,	GH1, GH2, GH3, GH6
Gut hastalığı, romatoid artrit, spondiloartrit ve osteoporoz gibi hastalıkları, aldığı anamnez ve fizik muayene bulguları ile ön tanı olarak akıl eder ve sevk kriterlerini açıklar.	PY1, PY2, PY5, PY6	R1	GH1, GH2, GH3
Osteoartrit, disk hernisi, bel, boyun ve sırt ağrısı ile ilgili hastalıklara tanı testlerinin sonuçlarını yorumlayarak tanı koyar, risk faktörlerini açıklayarak danışmanlık ve izlemine yapar ve sıklıklarının azaltılmasına yönelik önlemleri açıklar.	PY1, PY2, PY5,PY6, PY7, PY14	R1, R2,R7	GH1, GH2, GH3, GH6
Tedavisi düzenlenmiş olan osteoartrit, bel, boyun sırt ağrısı gibi bazı kas iskelet sistem hastalıklarının birinci basamak düzeyinde izlemine yapar.	PY2, PY3, PY4, PY14	R1, R2	GH4, GH6
Fibromyalji, Tortikolis, tenosinovit gibi hastalıkların tanısını uygun tanısal testleri seçerek koyar ve tedavi prensiplerini akılcı ilaç kullanımı ilkeleri kapsamında anlatır.	PY1, PY2, PY3, PY6, PY7, PY11, PY14, PY18	R1, R5, R7	GH1, GH2, GH3, GH6
Küçük gruplar şeklinde yapılan sunumlar veya panel düzenlemeleri ile topluma yönelik osteoporoz, omurga şekil bozuklukları ve hastalıkları ile ilgili danışmanlık hizmeti verirken dikkat edilmesi gereken prensipleri açıklar.	PY4, PY12, PY13, PY14, PY15, PY16, PY17	R1, R2, R4, R5, R7	GH6

ÖĞRENİM HEDEFİ	İLGİLİ PROGRAM YETERLİLİKLERİ	TEMEL ROL	TEPDAD GENEL HEKİMLİK BECERİLERİ
		R1- Tıp Doktoru R2-Ekip Çalışanı R3-İletişimci R4-Lider R5-Sağlık Savunucusu R6-Bilim İnsanı R7-Profesyonel	GH1- Analitik Ve Eleştirel Düşünme GH2-Klinik Sorgulama-Akıl Yürütme GH3-Problem Çözme GH4-Bilgiye Ulaşma Ve Kullanma GH5-Yaşam Boyu Öğrenme GH6-İletişim Ve Ekip Çalışması
Omurga şekil bozuklukları,eklem ağrısı ve şişliği/artrit, osteoartrit, fibromiyalji, bel, boyun ve sırt ağrıları gibi hastalıkların tanı, tedavi izleminde multidisipliner yaklaşımın önemini kavrar.	PY12, PY14, PY20	R2, R4, R7	
Erişkin ve çocuk hastada görülen doğumsal ve edinsel nörolojik ve ortopedik hastalıkların rehabilitasyonun temel prensiplerini açıklar.	PY4, PY12, PY13, PY14, PY15, PY16, PY17	R1, R2, R4, R5, R7	GH6
Hastanın şikayetini dinler, ön tanısını koymak amacıyla gerekli sorgulamayı yapar.	PY1, PY6, PY7	R1, R3, R7	GH2, GH6
Kas iskelet sistemi muayenesi (postür, yürüyüş) ve tüm eklemlerin hareket açıklığı muayenesini yapar.	PY1, PY6, PY7	R1, R3, R7	GH2, GH6
Kas iskelet sistem muayenesinde en çok kullanılan özel testleri yapar.	PY1, PY6, PY7	R1, R3, R7	GH2, GH6
Santral sinir sistem muayenesini yapar.	PY1, PY6, PY7	R1, R3, R7	GH2, GH6
Periferik sinir sistem muayenesini yapar.	PY1, PY6, PY7	R1, R3, R7	GH2, GH6
Tanı yöntemlerini basitten karmaşığa basamaklar halinde kullanılmasının önemini kavrar.	PY1, PY2, PY7, PY8, PY18	RI, R5, R7	GH1, GH2, GH3
Hekimlik hizmeti verirken insan ve hasta haklarını gözetir ve kişisel verilerin korunması ilkelerini benimser.	PY18, PY19	R1, R3, R7	GH6
Sağlık, hastalık, yaşam kalitesi kavramlarını tanımlar, sağlık ve hastalığın sosyokültürel belirleyicilerini sayar.	PY1, PY2, PY7, PY8, PY18	RI, R5, R7	GH1, GH2, GH3

FİZİKSEL TIP VE REHABİLİTASYON STAJI ÇEP TABLOSU

SEPTOMLAR/DURUMLAR	ÇEKİRDEK HASTALIKLAR / KLİNİK PROBLEMLER	DÖNEM 5 DERS ADI	ÖĞRENİM DÜZEYİ	ÖLÇME-DEĞERLENDİRME
EKLEM AĞRISI / ŞİŞLİĞİ	Osteoartrit	Osteoartrit	TT K İ	Yazılı-Sözlü
EKLEM AĞRISI / ŞİŞLİĞİ	Tenosinovitler	Yumuşak Doku Romatizması	TT	Yazılı-Sözlü
EKLEM AĞRISI / ŞİŞLİĞİ	Spondiloartropatiler (Ankilozan Spondilit)	Serenegatif Spondiloartropatiler	ÖnT	Yazılı-Sözlü
EKLEM AĞRISI / ŞİŞLİĞİ	Romatoid Artrit	Romatoid Artrit	ÖnT	Yazılı-Sözlü
EKLEMLERDE HAREKET KISITLIĞI	Osteoartrit	Osteoartrit	TT K İ	Yazılı-Sözlü
EKLEMLERDE HAREKET KISITLIĞI	Tenosinovitler	Yumuşak Doku Romatizması	TT	Yazılı-Sözlü
EKLEMLERDE HAREKET KISITLIĞI	Spondiloartropatiler (Ankilozan Spondilit)	Serenegatif Spondiloartropatiler	ÖnT	Yazılı-Sözlü
EKLEMLERDE HAREKET KISITLIĞI	Romatoid Artrit	Romatoid Artrit	ÖnT	Yazılı-Sözlü
ENSE SERTLİĞİ	Spondiloartropatiler (Ankilozan Spondilit)	Serenegatif Spondiloartropatiler	ÖnT	Yazılı-Sözlü
KAS İSKELET SİSTEMİ AĞRILARI (Bel, Boyun, Sırt, Kalça ve Ekstremitte Ağrısı)	Osteoartrit	Osteoartrit	TT K İ	Yazılı-Sözlü
KAS İSKELET SİSTEMİ AĞRILARI (Bel, Boyun, Sırt, Kalça ve Ekstremitte Ağrısı)	Tenosinovitler	Yumuşak Doku Romatizması	TT	Yazılı-Sözlü
KAS İSKELET SİSTEMİ AĞRILARI (Bel, Boyun, Sırt, Kalça ve Ekstremitte Ağrısı)	Fibromiyalji	Yumuşak Doku Romatizması	T	Yazılı-Sözlü
KAS İSKELET SİSTEMİ AĞRILARI (Bel, Boyun, Sırt, Kalça ve Ekstremitte Ağrısı)	Romatoid Artrit	Romatoid Artrit	ÖnT	Yazılı-Sözlü

SEMPTOMLAR/DURUMLAR	ÇEKİRDEK HASTALIKLAR / KLİNİK PROBLEMLER	DÖNEM 5 DERS ADI	ÖĞRENİM DÜZEYİ	ÖLÇME-DEĞERLENDİRME
KAS İSKELET SİSTEMİ AĞRILARI (Bel, Boyun, Sırt, Kalça ve Ekstremitte Ağrısı)	Spondiloartropatiler (Ankilozan Spondilit)	Serenegatif Spondiloartropatiler	ÖnT	Yazılı-Sözlü
SPLENOMEGALİ	Romatoid Artrit	Romatoid Artrit	ÖnT	Yazılı-Sözlü

ÖĞRENME DÜZEYİ	AÇIKLAMA
A	Acil durumu tanıyarak acil tedavisini yapabilmeli, gerektiğinde uzmana yönlendirebilmeli.
ÖnT	Ön tanı koyarak gerekli ön işlemleri yapıp uzmana yönlendirebilmeli.
T	Tanı koyabilmeli ve tedavi hakkında bilgi sahibi olmalı, gerekli ön işlemleri yaparak uzmana yönlendirmeli.
TT	Tanı koyabilmeli, tedavi edebilmeli.
İ	Birinci basamak koşullarında uzun süreli izlem ve kontrolünü yapabilmeli.
K	Korunma önlemlerini (birincil, ikincil, üçüncül korunmadan uygun olan/olanları) uygulayabilmeli.

FİZİKSEL TIP VE REHABİLİTASYON STAJI TEMEL HEKİMLİK UYGULAMALARI

UYGULAMA	UYGULAMA ADI	DÖNEM 5 DERS ADI	ÖĞRENİM DÜZEYİ
GENEL VE SORUNA YÖNELİK FİZİK MUAYENE	Kas-iskelet sistem muayenesi	1.Osteoartrit 2.Romatoid Artrit 3.Bel-Boyun Ağrıları,Tanı,Ayırıcı Tanı,Tedavi 4.Spinal Kord Yapılanması ve Rehabilitasyonu 5.Yumuşak Doku Romatizması 6.Osteoporoz ve Metabolik Kemik Hastalıkları 7.Periferik Sinir Hastalıkları 8.Serenegatif Spondiloartropatiler 9.Ortopedik Rehabilitasyon 10.İNME Rehabilitasyonu	4
GENEL VE SORUNA YÖNELİK FİZİK MUAYENE	Nörolojik muayene	1.Bel-Boyun Ağrıları,Tanı,Ayırıcı Tanı,Tedavi 2.Spinal Kord Yapılanması ve Rehabilitasyonu 3.Periferik Sinir Hastalıkları 4.Ortopedik Rehabilitasyon 5.İNME Rehabilitasyonu	4
KAYIT TUTMA, RAPORLAMA VE BİLDİRİM	Reçete düzenleyebilme	1.Osteoartrit 2.Bel-Boyun Ağrıları,Tanı,Ayırıcı Tanı,Tedavi 3.Yumuşak Doku Romatizması	4
LABORATUVAR TESTLERİ VE İLGİLİ DİĞER İŞLEMLER	Direkt radyografileri okuma ve değerlendirebilme	1.Osteoartrit 2.Bel-Boyun Ağrıları,Tanı,Ayırıcı Tanı,Tedavi 3.Ortopedik Rehabilitasyon	2
LABORATUVAR TESTLERİ VE İLGİLİ DİĞER İŞLEMLER	Laboratuvar inceleme için istek formunu doldurabilme	1.Kas İskelet Sistemi Hastalıklarında Hastaya Yaklaşım 2.Osteoartrit 3.Romatoid Artrit 4.Bel-Boyun Ağrıları,Tanı,Ayırıcı Tanı,Tedavi 5.Yumuşak Doku Romatizması 6.Serenegatif Spondiloartropatiler	3
GİRİŞİMSEL VE GİRİŞİMSEL OLMAYAN UYGULAMALAR	Servikal collar (boyunluk) uygulayabilme	Boyun Ağrıları,Tanı, Ayırıcı Tanı,Tedavi	3
KORUYUCU HEKİMLİK VE TOPLUMLAR HEKİMLİĞİ UYGULAMALARI	Topluma sağlık eğitimi verebilme	1.Kas İskelet Sistemi Hastalıklarında Hastaya Yaklaşım 2.Osteoartrit 3..Romatoid Artrit 4.Bel-Boyun Ağrıları,Tanı,Ayırıcı Tanı,Tedavi 5.Yumuşak Doku Romatizması 6.Serenegatif Spondiloartropatiler	3

FİZİKSEL TIP VE REHABİLİTASYON STAJI ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ

Öğrenciler, iki haftalık fiziksel tıp ve rehabilitasyon stajını bitirdikten sonra, yazılı ve sözlü olarak iki ayrı sınava tabii tutulacaklar. Yazılı sınav toplam 25 adet 5 seçenekli, çoktan seçmeli sorudan oluşmakta olup sınav süresi 40 dakikadır.

Sınav sorularının %10'u genel değerlendirmeye göre çok kolay, %10'u çok zor geri kalan %80'lik dilimde ise orta düzeyde zorlukta sorular bulunmaktadır.

Sözlü sınavın her hoca tarafından her öğrenciye sorulmak üzere 3'er adet teorik ve pratik sorusu önceden hazırlanmaktadır. Sözlü notunun

Başarı notu; yazılı sınavın %50'si ve Sözlü sınavın %40'ı + %10 kanaat notunun toplamından ibarettir. Kanaat notu sözlü sınavda öğrencinin tutum ve davranışına göre sözlü sınav yapan hoca tarafından verilmektedir.

En az geçme notu 60 olarak kabul edilmektedir. Daha az not alan öğrenciler bütünleme sınavına girmek zorundadır. Bütünleme sınavı her yıl kürsü kurulu toplantısında ortak verilen bir zaman diliminde yapılmaktadır. Bütünleme sınavı sadece teorik sorulardan oluşmaktadır. Bu sınavdan 60 ve üzeri not alan öğrenciler stajda başarılı olmaktadır. 60 altı not alan öğrenciler bir sonraki sene stajı tekrarı yapmakla yükümlü hale gelmektedir.

STAJ BAŞARI NOTUNUN HESAPLANMASI

Sınav Türü	Yüzdesi
Yazılı	%50
Sözlü	%40
Kanaat Notu	%10

FİZİKSEL TIP VE REHABİLİTASYON STAJI ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Ders Adı	Dersin / Uygulamanın Öğrenim Hedefi	Ders Saati
Kas İskelet Sistemi Hastalıklarında Hastaya Yaklaşım	Hastanın şikayetlerini baz alarak muayene edeceği bölge veya bölgeleri sayar.	1 Saat
	Muayenede, eklem hareket açıklığı, duyu / motor muayenesi, normal ve patolojik refleksleri ve özel testlerin nasıl yapıldığını açıklar.	
	İnflamatuvar ve non-inflamatuvar hastalıkların ayırıcı tanısını yapar.	
	Semptomatik tedavileri sıralar.	
	Kas iskelet sistemi ağrılılarıyla gelen hastanın sorgulama, muayene, laboratuvar ve grafilerini değerlendirir.	
	Muayene bulgularına göre ön tanıları listeler.	
Fizik Tedavi Yöntemleri	Fizik tedavide kullanılan fiziksel ajanların isimlerini sayar.	1 Saat
	Fizik tedavide kullanılan fiziksel ajanların etki mekanizmalarını sıralar.	
	Fizik tedavide kullanılan fiziksel ajanların endikasyon ve kontrendikasyonlarını izah eder.	
	Farklı hastalıklarda, fizik tedavi ajan seçimi hakkında tahminler yürütür.	
Osteoartrit	Osteoartrit hastalığının tanımlamasını yapar.	1 Saat
	Osteoartrit nedenlerini mekanizması ile açıklar.	
	Osteoartrit risk faktörlerini sıralar.	
	Osteoartritin klinik özellikleri ve semptomlarını sayar.	
	Osteoartrit te tipik bulgu paketini açıklar.	
	Osteoartritin laboratuvar ve radyografik bulgularını sayar.	
Osteoartrit tedavisini sırayla bilir ve reçete düzenler.		
Romatoid Artrit	Romatoid artrit tanımlamasını yapar.	1 Saat
	Romatoid artrit risk faktörlerini sayar.	
	Romatoid artrit klinik belirti ve bulgularını sıralar.	
	Romatoid artrit şüphesi olan hastalarda istenmesi gereken laboratuvar tetkiklerini sayar.	
	Romatoid artrit düşündüğü hastanın ön tedavi seçeneklerini açıklar.	
	Düzenli bir epikriz ile hastayı bir üst basamak sağlık kuruluşuna sevk eder.	
Boyun Ve Bel Ağrısı Fizyopatoloji Ve Rehabilitasyonu	Bel ve boyun ağrısı nedenlerini ana başlıklar altında sayar.	1 Saat
	Bel ve boyun ağrısının klinik belirti ve bulguları sıralar.	
	Bel ve boyun ağrısında kullanılan tanı yöntemlerini sayar.	
	Bel ve boyun ağrısı tedavi aşamalarını açıklar.	
	Bel ve boyun ağrısı ile gelen hastanın olası tanıları hakkında akıl yürütür.	
	Bel ve boyun ağrısı ile gelen hastanın tedavisi ve koruyucu tedavisini planlar.	
Spinal Kord Yaralanması ve Rehabilitasyonu	Spinal kord anatomisini anımsar.	1 Saat
	Muayenede anahtar kasları, nörolojik seviye, duyu ve motor seviye tespitinin nasıl yapıldığını açıklar.	
	AIS (ASIA) bozukluk skalasını ve kullanımını açıklar.	
	Spinal kord hasarı komplikasyonlarını ve bunlarla nasıl mücadele edileceğini açıklar.	
	Spinal kord hasarlı hastalarda seviyeye göre fonksiyonel hedefleri sayar.	
	Spinal kord yaralanma seviyesine göre hastanın fonksiyonelliğini tahmin eder.	

Ders Adı	Dersin / Uygulamanın Öğrenim Hedefi	Ders Saati
Ortez-Protez Uygulamaları	Ortez ile protezin tanımlarını ve farklarını izah eder.	1 Saat
	Alt ve üst ekstremitte amputasyonlarının seviyelerine göre adlandırır.	
	Ortezlerin kullanım amaçlarını sayar.	
	Hastanın mevcut hastalık durumuna göre, ortez veya protez ihtiyacını tahmin eder.	
Yumuşak Doku Romatizması	Yumuşak doku hastalıkların ana gruplarını sayar.	1 Saat
	Farklı yumuşak doku romatizmaların (bursit, tendinit, fibromiyalji, miyofasiyal ağrı sendromu, tuzak nöropatiler gibi) tanımlamasını ve mekanizmasını açıklar.	
	Farklı yumuşak doku romatizmaların klinik belirti ve bulgularını listeler.	
	Farklı yumuşak doku romatizmaların tedavilerini sayar.	
	Farklı yumuşak doku romatizmaların teşhisini koyar ve tanı ve tedavi prensiplerini açıklar.	
Periferik Sinir Hastalıkları	Periferik sinir hastalıklarının (radikülopatiler, pleksopatiler ve periferik nöropatiler) tanımlar.	1 Saat
	Periferik sinir hastalıklarının nedenlerini sayar.	
	Periferik sinir hastalıklarında klinik belirti ve bulguları sıralar.	
	Periferik sinir hastalıklarında istenmesi gereken laboratuvar ve diğer tetkikleri sayar.	
	Periferik sinir hastalıklarını örneklerle izah eder.	
Seronegatif Spondiloartropatiler	Spondiloartritlerin tanımlamasını yapar ve sınıflandırır.	1 Saat
	Romatizmal hastalıklarda, spondiloartritlerin toplumdaki sıklığını açıklar.	
	Spondiloartritin klinik belirti ve bulgularını sayar.	
	Spondiloartritin prototipi olan ankilozan spondilitin sınıflama kriterini sıralar.	
	Ankilozan spondilitin komplikasyonlarını sayar.	
	Spondiloartrit hastasını yönlendirmeden önce semptoma yönelik tedavi reçetesini düzenler.	
	Spondiloartrit ve ankilozan spondilit hastalığı hakkında hastaya bilgi verir.	
	Düzenli bir epikriz ile hastayı bir üst basamak sağlık kuruluşuna sevk eder.	
Ortopedik Rehabilitasyon	Ortopedik rehabilitasyon kapsamına giren hastalıkları sayar.	1 Saat
	Ortopedik rehabilitasyonda kullanılan terimleri (immobilizasyon, kontraktür, atrofi, kısıtlılık v.s) açıklar.	
	Ortopedik rehabilitasyonun hedeflerini sıralar.	
	Hangi ortopedik vakanın rehabilitasyona ihtiyaç duyduğunu tahmin eder.	
Ağrı Patofizyolojisi, Sınıflandırılması ve Tedavisi	'Ağrı'yı tanımlar' ve tiplerini sıralar.	1 Saat
	Ağrı algısında fizyolojik süreçleri anlatır.	
	Ağrı tedavisinde basamakları sıralar.	
	Ağrının tiplerini örneklerle izah eder.	
	Akut/Kronik ağrıyı ayırt eder.	
	Akut/Kronik ağrıda tedavi seçeneklerini aktarır.	
	Ağrı tedavisinde sık kullanılan ilaçlar ve yan etkilerini anlatır.	
	Sık görülen ağrılı sendromları örneklerle izah eder.	

Ders Adı	Dersin / Uygulamanın Öğrenim Hedefi	Ders Saati
Tedavi Edici Egzersizler	Terapötik egzersizlerin tanımlaması yapar.	1 Saat
	Terapötik egzersizlerin sınıflamasını yapar.	
	Dinamik ve aerobik egzersizlerin etki mekanizmalarını açıklar.	
	Terapötik egzersiz uygulama endikasyonu ve kontrendikasyonunu anlatır.	
	Hangi vakaya nasıl bir tedavi edici egzersiz planlaması gerektiğini tahmin eder.	
Temel Elektromiyografi	Temel elektromiyografi prensiplerini sayar.	1 Saat
	Temel elektromiyografinin endikasyonunu sıralar.	
	Hangi vakadan elektromiyografi istemesi gerektiğini tahmin eder.	
İnme Rehabilitasyonu	İnmenin tanımlamasını anlatır.	1 Saat
	İnmenin risk faktörlerini sayar.	
	İnmenin semptom ve klinik bulgularını sıralar.	
	İnmenin komplikasyonları açıklar.	
	İnme hastasının rehabilitasyon aşamalarını sayar.	
	Bir inmeli hastanın rehabilitasyonundaki aşamaları tartışır.	
	İnmeli hastanın prognozu hakkında fikir sahibi olur.	
Metabolik Kemik Hastalıkları Ve Osteoporoz	Metabolik kemik hastalıklarının tanımını yapar.	1 Saat
	Osteoporoz risk faktörlerini sayar.	
	Metabolik kemik hastalıkları ve osteoporozun laboratuvar ve klinik bulgularını sayar.	
	Metabolik kemik hastalıkları ve osteoporozun tanı yöntemini açıklar.	
	Metabolik kemik hastalıkları ve özellikle osteoporozun korunma yöntemlerini izah eder.	

FİZİK TEDAVİ VE REHABİLİTASYON STAJI İÇİN ÖNERİLEN KAYNAKLAR

- 1.** Hasan Ođuz (ed), Tıbbi rehabilitasyon (2015). Nobel Tıp Kitabevleri.
- 2.** Őebnem Ataman ve Peyman Yalçın (ed), (2012). Nobel kitap evi
- 3.** David X. Cifu (ed), Braddom's Physical medicine and rehabilitation (2015). Elsevier